

**VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE OMVORMING VAN HET BELEIDSDOMEIN
RUIMTELIJKE ORDENING, WOONBELEID EN ONROEREND ERFGOED EN HET
BELEIDSDOMEIN LEEFMILIEU, NATUUR EN ENERGIE NAAR HET BELEIDSDOMEIN
OMGEVING EN VAN DE BETROKKEN DEPARTEMENTEN NAAR HET DEPARTEMENT
OMGEVING**

MEMORIE VAN TOELICHTING

1 Algemene toelichting

Gebruikte afkortingen

LNE: Leefmilieu, Natuur en Energie

RWO: Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

1.1 Samenvatting

De Vlaamse Regering heeft beslist om het Departement LNE op te nemen in het Departement RWO en dit laatste departement van naam te veranderen naar Departement Omgeving. Door dit samengaan wordt één beleidsdomein gecreëerd, het beleidsdomein Omgeving. Aan de structuur van de verschillende entiteiten binnen de beleidsdomeinen LNE en RWO (vanaf 1 april 2017 het beleidsdomein Omgeving) wordt niet geraakt, de departementen buiten beschouwing gelaten.

Dit decreet heeft tot doel om de verwijzingen naar departement RWO, departement LNE, beleidsdomein RWO of beleidsdomein LNE aan te passen aan de nieuwe benaming van het beleidsdomein of departement.

Tevens worden de taken die thans worden toegewezen aan bepaalde afdelingen op het niveau van het departement Omgeving gebracht. Hierbij wordt gehoeid voor het nemen van een voorafname op het organigram van het Departement Omgeving.

1.2 Situering

Het **Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019** 'Vertrouwen, verbinden, vooruitgaan' kondigde reeds de intentie van de Vlaamse Regering aan om de bevoegdheden ruimtelijke ordening en milieu onder te brengen in één beleidsdomein.¹

¹ <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/het-regeerakkoord-van-de-vlaamse-regering-2014-2019>

In de **Beleidsnota 2014-2019 Omgeving**² wordt deze integratie verder uitgewerkt onder operationele doelstelling 69.

Deze beleidsnota verwijst onder andere naar de toenemende verwevenheid tussen ruimtelijke ontwikkeling en milieu door onder meer de omgevingsvergunning, een sterke procesintegratie van ruimtelijke planning, milieueffectrapportage.

Ook de **beleidsbrieven 2015-2016**³ en **2016-2017**⁴ **Omgeving** behandelen de omvorming naar een geïntegreerde omgevingsadministratie.

Zo werden op 1 september 2016 de diensten van het Agentschap Inspectie RWO die gericht zijn op ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed ingekanteld in het Departement LNE. De dienst van het agentschap Inspectie RWO die gericht is op Wonen werd ingekanteld in het agentschap Wonen-Vlaanderen.

Daarnaast keurde de Vlaamse Regering op 24 februari 2017 een besluit goed waarin het Departement LNE werd opgenomen in het Departement RWO. In diezelfde beweging veranderde het Departement RWO van naam naar Departement Omgeving en werd een beleidsdomein Omgeving opgericht, gevormd door het samengaan van het nieuwe departement Omgeving en de huidige agentschappen binnen de beleidsdomeinen LNE en RWO.

De taken die thans opgenomen worden door de betrokken departementen en agentschappen blijven hierbij ongewijzigd. Evenmin vinden er wijzigingen plaats aan de taakafbakeningen tussen departementen en agentschappen.

1.3 Inhoud

Verschillende decreten verwijzen echter naar de beleidsdomeinen RWO en LNE, en naar de betrokken departementen.

Dit decreet heeft tot doel om deze verwijzingen aan te passen aan de nieuwe benaming van het beleidsdomein of departement.

Op niveau beleidsdomein

Op het niveau van het beleidsdomein blijft de aanpassing van regelgeving beperkt tot een naamswijziging van de term "Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie" en de term "Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed" .

Er verandert immers niets aan de structuur van de verschillende entiteiten binnen de twee beleidsdomeinen, de departementen buiten beschouwing gelaten.

Op niveau departement

Op het niveau van de departementen betekent het besluit van de Vlaamse Regering dat:

- 1) de term "Departement Leefmilieu, Natuur en Energie" verdwijnt,
- 2) de term "Departement Ruimte Vlaanderen" vervangen wordt door "Departement Omgeving".

² <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/beleidsnota-2014-2019-omgeving>

³ <https://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2015-2016/g508-1.pdf>

⁴ <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2016-2017/g939-1.pdf>

Op niveau afdelingen

Voor wat betreft de regelgeving ruimtelijke ordening, zijn de taken op niveau van departement geformuleerd.

In een aantal milieudecreten worden echter namen van afdelingen of diensten binnen het Departement LNE vermeld.

Volgens artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen beschikt de Vlaamse Regering over een eigen administratie, eigen instellingen en eigen personeel. Die bepaling kent aan de Vlaamse Regering een eigen bevoegdheid toe, waaraan de decreetgever geen afbreuk mag doen.

Aangezien een decreet in principe dus geen diensten of personeelsleden van de Vlaamse overheid kan aanwijzen die met een bepaalde taak worden belast, wordt er voor geopteerd om ook voor het Departement LNE de taken op het niveau van het departement te formuleren.

Voorliggend decreet zal dus taken toewijzen aan het Departement Omgeving.

Daar waar een bepaalde specialiteit vereist is voor een taak, zal dit aangegeven worden, zonder echter een voorafname te maken op het organigram van het Departement Omgeving.

Voorliggend decreet doet dan ook geen uitspraken over de organisatorische structuur van het Departement Omgeving. De vormgeving zal door de betrokken leidend ambtenaren uitgewerkt worden.

Niet opgenomen in dit decreet

Dit decreet regelt ook niet de samensmelting van de betrokken strategische adviesraden SARO en Mina-Raad.

Deze samensmelting zal op decretaal niveau immers inhoudelijke keuzes vergen die het kader van meer technische aanpassingen te buiten gaat. De omvorming zal gepaard gaan met een nieuw oprichtingsdecreet, dat de nodige wijzigingsbepalingen zal bevatten.

Ook een groot aantal besluiten van de Vlaamse Regering bevat verwijzingen naar de beleidsdomeinen RWO en LNE, en naar betrokken departementen. De wijziging van deze besluiten behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse Regering, en werd reeds gedaan bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 februari 2017 tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft het beleidsdomein Omgeving.

1.4 Advies strategische adviesraden en Raad van State

Later aan te vullen

1.5 Totstandkomingsprocedure

Later aan te vullen

2 Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1.

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingsbepalingen

Afdeling 1. Wijzigingen van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij

Artikel 2.

Artikel 3.

Deze artikelen hebben tot doel de term "beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie" te vervangen door "beleidsdomein Omgeving" in artikel 6bis en artikel 7 van het Oprichtingsdecreet van de Vlaamse Landmaatschappij.

Afdeling 2. Wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990

Artikel 4.

Artikel 5.

Gelet op de naamswijziging van het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed naar Departement Omgeving, worden artikel 47 en 87 van het Bosdecreet aangepast.

Afdeling 3. Wijzigingen van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning

Artikel 6.

In de definities van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning komt de naam van een afdeling binnen het departement Leefmilieu, Natuur en Energie voor. Vermits de taken in het decreet op niveau van het departement geplaatst worden en niet meer op niveau van een afdeling van het departement, kan deze naam opgeheven worden.

Vermits ook het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie opgaat in het Departement Omgeving dringt zich in de definities een naamswijziging op.

Artikel 7.

Het te wijzigen artikel 8 van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning regelt de samenstelling van het grindcomité.

De wijziging is nodig om de samenstelling van de vergadering af te stemmen op het verruimde Departement Omgeving. Het Departement Omgeving duidt twee vertegenwoordigers aan, een deskundig op vlak van milieu en een deskundig op vlak van ruimtelijke ordening.

De vraag naar een bepaalde deskundigheid bij de vertegenwoordigers zorgt ervoor dat personeelsleden van het Departement met de juiste inhoudelijke achtergrond afgevaardigd worden.

Artikel 8.

Het te wijzigen artikel 10 van hetzelfde decreet regelt de samenstelling en opdrachten van het herstructureringscomité.

De wijziging is nodig om de samenstelling van het comité af te stemmen op het verruimde Departement Omgeving. Het Departement Omgeving duidt drie vertegenwoordigers aan:

- 1) een deskundig op het vlak van ruimtelijke ordening,
- 2) een deskundig op het vlak van milieu in het algemeen en
- 3) een deskundig op het vlak van natuurlijke rijkdommen.

Ook hier heeft de wijziging tot doel dat personeelsleden van het Departement met de juiste inhoudelijke achtergrond afgevaardigd worden.

Artikel 9.

Artikel 10.

Deze wijziging is onderdeel van de oefening om in de decreten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement – in dit geval het Departement Omgeving – te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen.

Artikel 11.

De voorgestelde wijziging is onderdeel van de oefening om in de decreten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement – in dit geval het Departement Omgeving – te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen.

Door te spreken over personeelsleden, en niet langer ambtenaren, kan de leidend ambtenaar ook contractuele personeelsleden aanduiden.

Afdeling 4. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Artikel 12.

Deze wijzigingen zijn onderdeel van de oefening om in de decreten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen.

Artikel 13.

Deze wijzigingen zijn onderdeel van de oefening om in de decreten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen.

Artikel 14.

In uitvoering van artikel 18 van Richtlijn 2003/87/EG⁵ werd de afdeling van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, bevoegd voor luchtverontreiniging aangewezen als bevoegde autoriteit in het kader van deze richtlijn.

Een aanpassing van deze bepaling in artikel 8.1.2 van het DABM is vereist in het licht van de oefening om de taken die decretaal aan verschillende afdelingen zijn toegewezen, terug op niveau van het departement te brengen.

Artikel 15.

De wijzigingen zijn onderdeel van de oefening om in de decreten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement – in dit geval het Departement Omgeving – te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen.

Artikel 16.

De namen van het Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie en van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie worden door deze wijziging veranderd in Beleidsdomein Omgeving en in Departement Omgeving.

Artikel 17.

De transitie naar de omgevingsadministratie heeft gevolgen voor het Ministerie van Leefmilieu, Natuur en Energie dat verandert van naam naar "het Ministerie Omgeving".

Artikel 18.

Door de wijziging zal de beleidsraad van het Beleidsdomein Omgeving acht leden voordragen voor de Vlaamse Hoge Raad voor Ruimte en Milieu.
Dit stemt overeen met het aantal leden die het Beleidsdomein LNE en ROW voorheen afvaardigden. Door de transitie naar de omgevingsadministratie worden de personeelsleden immers samengevoegd.

Artikel 19.

Dit artikel zorgt voor een aantal naamswijzigingen als gevolg van de transitie naar de omgevingsadministratie. De termen "Departement Leefmilieu, Natuur en Energie" en "het Vlaams Ministerie van Leefmilieu, Natuur en Energie" worden vervangen door "het Departement Omgeving" en "het Vlaams Ministerie van Omgeving".

Artikel 20.

Dit artikel zorgt voor een naamswijziging van het Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie" naar het "Beleidsdomein Omgeving".

Afdeling 5. Wijzigingen van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten

Artikel 21.

Dit artikel wijzigt de term "Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed" in "Departement Omgeving" in het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten.

⁵ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad

Afdeling 6. Wijzigingen van het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlaktedelfstoffen

Artikel 22.

In de definitie van departement in het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlaktedelfstoffen wordt niet langer verwezen naar het departement Leefmilieu, Natuur en Energie van het Vlaams Ministerie van Leefmilieu, Natuur en Energie maar wel naar het Departement Omgeving.

Afdeling 7. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Artikel 23.

Dit artikel zorgt voor een naamswijziging van het "Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie" naar het "Beleidsdomein Omgeving".

Afdeling 8. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 betreffende het statuut, de werking, de taken en de bevoegdheden van de erkende regionale samenwerkingsverbanden, de sociaal-economische raden van de regio en de regionale sociaal-economische overlegcomités

Artikel 24.

Artikel 25.

Artikel 2 en 22 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende het statuut, de werking, de taken en de bevoegdheden van de erkende regionale samenwerkingsverbanden, de sociaal-economische raden van de regio en de regionale sociaal-economische overlegcomités verwijzen naar verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse administratie. De aanduiding van de beleidsdomeinen "Leefmilieu" en "Ruimtelijke Ordening" wordt vervangen door de aanduiding van het Beleidsdomein Omgeving.

Afdeling 9. Wijzigingen van het decreet van 20 maart 2009 betreffende het mobiliteitsbeleid

Artikel 26.

Door de omvorming van het departement ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed naar het departement omgeving, moet de verwijzing in samenstelling van de regionale mobiliteitscommissie aangepast worden.

Afdeling 10. Wijzigingen van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen

Artikel 27.

Dit artikel zorgt voor een naamswijziging van het "Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie" naar het "Beleidsdomein Omgeving".

Afdeling 11. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond

Artikel 28.

Deze wijziging is onderdeel van de oefening om in de decreten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement – in dit geval het Departement Omgeving – te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen.

Afdeling 12. Wijzigingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Artikel 29.

Dit artikel zorgt voor een naamswijziging van het Departement RWO naar het Departement Omgeving.

Artikel 30.

De verwijzing naar het Departement LNE wordt aangepast naar het Departement Omgeving.

Artikel 31.

De verwijzing naar het Vlaamse Ministerie RWO wordt aangepast naar het Vlaams Ministerie van Omgeving.

Afdeling 13. Wijzigingen van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013

Artikel 32.

Deze wijziging betreft een aanpassing van benaming naar aanleiding van de omvorming van het beleidsdomein/departement RWO en het beleidsdomein/departement LNE naar beleidsdomein/departement Omgeving.

Artikel 33.

Dit artikel zorgt voor een naamswijziging van het Beleidsdomein RWO naar het Beleidsdomein Omgeving.

Afdeling 14. Wijziging van het Wildedierenziektedecreet van 28 maart 2014

Artikel 34.

Dit artikel zorgt voor een naamswijziging van het "Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie" naar het "Beleidsdomein Omgeving".

Afdeling 15. Wijzigingen van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges

Artikel 35.

Deze wijziging vloeit voort uit de omvorming van het beleidsdomein/departement RWO en het beleidsdomein/departement LNE naar beleidsdomein/departement Omgeving. Hierdoor dringt een aanpassing van de regeling rond het rolrecht zich op.

Afdeling 16. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

Artikel 36.

Artikel 37.

De omvorming van het beleidsdomein/departement RWO en beleidsdomein/departement LNE naar beleidsdomein/departement Omgeving noopt tot een aanpassing (terminologisch) van de personen die beroep kunnen instellen tegen uitdrukkelijke of stilzwijgende

beslissingen inzake omgevingsvergunningen, zowel in administratief beroep als in geval van beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Afdeling 17. Wijzigingen van het decreet van 15 juli 2016 betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid

Artikel 38.

Dit artikel zorgt voor een naamswijziging van het "Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie" naar het "Beleidsdomein Omgeving".

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Artikel 39.

Dit artikel zorgt voor een overgangsregeling voor de reeds aangestelde leden van de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu.

Artikel 40.

Voor een aantal artikelen moet een uitzondering gemaakt worden op de algemene regel van inwerkingtreding.

Dit betreft de artikelen die wijzigingen aanbrengen in toekomstige versies van decreten (bv. er wordt een wijziging doorgevoerd aan artikel 47 van het Bosdecreet, zoals dit zal luiden na inwerkingtreding van het decreet van 9 mei 2014).

De inwerkingtreddingsdatum van de bepalingen in *voorliggend* decreet moet afgestemd worden met de datum van inwerkingtreding van de toekomstige artikelen van de te wijzigen decreten.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE